

PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

PRODUCTSCHAP WIJN

DE PRODUCTSCHAPPEN
AKKERBOUW, DIERVOEDER EN WIJN

DE PRODUCTSCHAPPEN
AKKERBOUW, DIERVOEDER EN WIJN

DE PRODUCTSCHAPPEN AKKERBOUW, DIERVOEDER EN WIJN STAAN VOOR GEZONDE EN STERKE KETENS.

De activiteiten van de productschappen richten zich op het gezond houden van ketens, van grond tot mond. De kracht van de schappen bestaat uit het snel en efficiënt opereren als onafhankelijk en doortastend samenwerkingsverband van werkgevers en werknemers met als doel de specifieke schakels sterk en duurzaam te borgen binnen een mensvriendelijke arbeidsomgeving.

De productschappen zijn van en voor de ondernemers en werknemers waarvoor ze zijn ingesteld. Ondernemers en werknemers bepalen zelf welke werkzaamheden de schappen uitvoeren en welke collectieve financiële middelen er worden ingezet. Zo nodig stellen zij regels vast, waaraan alle ondernemers zich moeten houden. Er zijn dus geen 'free riders' en de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij het opstellen van de regels, garandeert breed draagvlak en aansluiting bij de praktijk. Datzelfde geldt voor allerlei vormen van zelfregulering waarbij de sector op basis van vrijwilligheid afspraken maakt om eigen sectordoelstellingen te realiseren. In geval van overtredingen vindt onafhankelijke tuchtrechtspraak plaats. Dit is effectiever, sneller en goedkoper dan toepassing van het strafrecht. De kosten worden zoveel als mogelijk uit de opgelegde boetes gedekt. De schappen opereren als overlegplatform tussen werkgevers en werknemers in alle schakels van de productieketen. Zo wordt gezamenlijk gewerkt aan ontwikkeling van beleid en kennis en aan kennisverspreiding. Op die manier fungeren de schappen ook als een goed kenniscentrum voor de sector.

Efficiënte financiering door de schakels zelf

De sectoren betalen de taken van de productschappen zelf. Dat doen ze door middel van heffingen. De sectoren hebben hun eigen fondsen, soms op productniveau, die zij zelf vullen. De besturen van de schappen waarin vertegenwoordigers van de bedrijven en werknemersorganisaties zitten, zien toe op een effectieve, efficiënte en transparante bedrijfsvoering. De toepassing van de Code Goed Bestuur waarborgt dat besluiten op een transparante en democratische wijze tot stand komen. De productschappen verrichten via de gezamenlijke serviceorganisatie HPA ook werkzaamheden in opdracht van de rijksoverheid. Uiteraard worden deze activiteiten door de overheid gefinancierd. Zonder de productschappen zal de overheid deze zogenaamde medebewindstaken zelf moeten uitvoeren en dat zal meer inzet van ambtenaren vergen. Ook de administratieve lastendruk van de overheid zal hierdoor toenemen.

Maatschappelijk belang

Om de steeds scherper internationale concurrentie aan te kunnen, moet de sector zijn creatief en innovatief vermogen voortdurend versterken. De ondernemingen zien zich daarbij geplaagd voor complexe maatschappelijke problemen die veelal een lange periode bestrijken. Bedrijven kunnen deze problemen niet alleen oplossen. Daarom wordt vanuit de productschappen gezamenlijk gewerkt aan bijvoorbeeld regelgeving voor voedselveiligheid en ter voorkoming van plant- en dierziekten. Maatschappelijk verantwoorde en duurzame initiatieven worden via ketenbrede innovatie en samenwerking door de schappen georganiseerd en collectief bekostigd. Ook hebben de schappen structureel veel aandacht voor de positie van de werknemers in de bedrijven, zoals op het gebied van veilig en gezond werken. De schappen investeren ook in de (toekomstige) arbeidsvoorziening van de sector en scholing van medewerkers.

De schappen ontplooiën dus activiteiten die vaak de capaciteit en reikwijdte van brancheorganisaties of individuele bedrijven te boven gaan. Zij vervullen zo de rol van initiatiefnemer, aanjager, coördinator, dienstverlener of informatiebron.

Democratisch en transparant

De Wet op de bedrijfsorganisatie (Wbo) borgt de werkwijze van de productschappen en hun besturen. De SER, het Kabinet en de Tweede Kamer houden toezicht op het werk van de schappen. De Wbo is in 2009 op belangrijke onderdelen aangepast. Vanaf 2011 krijgen de ondernemers iedere vier jaar de gelegenheid om zich over de activiteiten van de schappen uit te spreken. In een zogeheten draagvlaktoets kunnen ondernemers aangeven of ze vinden dat een productschap moet blijven bestaan. In de Wbo is de Code Goed Bestuur van de productschappen verankerd. De code verbetert de kwaliteit van het bestuur en zorgt voor meer publieke verantwoording, openheid van beleid en financiën en meer controlebaarheid. Ondernemingen worden door de code nog beter betrokken bij de werkzaamheden van de schappen. Ook hun inspraak is versterkt.

Kennis delen

In de productschappen zitten alle schakels in de keten met elkaar aan tafel. Hierdoor fungeren zij als kenniscentrum dat adequaat handelt en breed gedragen beslissingen neemt voor de achterban. Om het betrokken bedrijfsleven te informeren over deze beslissingen en over allerlei andere zaken, organiseren de diverse productschappen een scala aan activiteiten. Met behulp van bijvoorbeeld themadagen, (digitale) nieuwsberichten, websites, symposia, de media en de publicatie van tijdschriften wordt informatie breed uitgedragen.

The image features a close-up, low-angle shot of several wheat stalks. The stalks are in silhouette, with their long, thin awns extending upwards and outwards. The background is a soft, warm glow of golden light, characteristic of a sunset or sunrise, with a bright sun partially visible through the center of the stalks. The overall mood is serene and agricultural.

PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

HET PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

De Nederlandse akkerbouwkolom bestaat uit circa 25.000 ondernemingen die zich bezig houden met de teelt, handel of verwerking van akkerbouwproducten. Bedrijven die bijvoorbeeld granen, aardappelen en suikerbieten telen, verhandelen of verwerken tot levensmiddelen zoals brood, patat en snoepgoed. De sector zorgt voor uitgangsmateriaal in de vorm van pootgoed en zaaizaden. Ook levert de sector grondstoffen voor de voedingsmiddelenindustrie, de diervoederindustrie en tal van andere industrieën, die er medicijnen, papier of textiel van maken. De belangrijkste ketens zijn die van granen (van akker tot bakker), aardappelen en suiker (van grond tot mond). Het zijn lange ketens: tussen de teler en de consument bevinden zich vele schakels.

Voorop in onderzoek

Het Productschap Akkerbouw zorgt voor programmering, coördinerende, financiering en begeleiding van onderzoek gericht op een rendabele, duurzame en voedselveilige productie van akkerbouwgewassen en akkerbouwproducten. Het Productschap Akkerbouw voert onderzoek uit naar onder andere het bestrijden van ziektes en plagen zoals wratziekte en schurft. Daarnaast houdt het zich bezig met onderzoek naar nieuwe en betere rassen. Jaarlijks gaat het om meer dan 150 onderzoekswensen van telers, handel en industrie. Uit deze onderzoekswensen wordt een definitief onderzoeksprogramma samengesteld via een wisselwerking tussen regionale en landelijke vragers en aanbieders van onderzoek. De onderzoeksresultaten worden direct beschikbaar gesteld via de website www.kennisakker.nl.

Emissieneutrale akkerbouw dankzij mineralenmanagement

Het Productschap Akkerbouw, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond en LTO Nederland werken nauw samen in hun streven naar een emissieneutrale akkerbouw in 2030. Natuurlijk wel met behoud van rendement en biodiversiteit. De betrokken partijen doen dit gezamenlijk vanuit het initiatief Masterplan Mineralenmanagement. Doel van dit initiatief is om te komen tot managementinstrumenten die het agrarische ondernemers mogelijk maakt de juiste hoeveelheid mineralen op het juiste moment op de juiste plaats toe te voegen aan de bodem. Ook hiermee geeft de sector invulling aan een duurzame akkerbouw met behoud van rentabiliteit, biodiversiteit en werkend aan de doelen van Schoon en Zuinig en de Kaderrichtlijn Water.

Duurzame innovaties in de akkerbouw

Door het InnovatieNetwerk, gelieerd aan het Ministerie van EL&I, en het Productschap Akkerbouw is de innovatie-organisatie Kiemkracht opgericht. Kiemkracht heeft tot taak het aanjagen van grensverleggende vernieuwingen in de akkerbouw, met name op het akkerbouwbedrijf. Nieuwe concepten worden ontwikkeld, die vervolgens uitgebouwd worden tot concrete actie- of innovatieprogramma's die rechtstreeks in de praktijk worden gebracht. Het gaat om innovaties gericht op duurzame ontwikkeling en met een focus op de langere termijn. Zo wordt bijvoorbeeld het gebruik van Biochar gestimuleerd. Door het inbrengen van biochar in de bodem, worden bodemkwaliteit en -vruchtbaarheid verbeterd waardoor de gewasopbrengst stijgt en het energieverbruik daalt. Tegelijkertijd wordt door Biochar CO₂ permanent aan de atmosfeer onttrokken en in de bodem vastgelegd.

Voorschriften waarborgen productiekwaliteit

Via een productschap kan het bedrijfsleven zelf bindende afspraken maken zonder dat daarvoor bij de overheid moet worden aangeklopt. Zo stelt het Productschap Akkerbouw op verzoek van de telers bijvoorbeeld teeltvoorschriften vast waaraan alle telers zich moeten houden. Op die manier kan ziekteverspreiding in onze gewassen, zoals aardappelen en bieten, effectief worden tegengegaan. Regelgeving dus die zonder tussenkomst van de rijksoverheid zorgt voor een “gezonde” teelt en mede daardoor duurzame akkerbouw. De rijksoverheid bespaart op deze wijze veel geld.

Certificering in de akkerbouw

Het Productschap akkerbouw faciliteert het ‘Akkerbouw Certificeringsoverleg’ tussen telers, afnemers, kwekers en loonwerkers in de akkerbouw. De deelnemende afnemers zijn de beheerders van de zogenoemde gewascertificaten. Daarmee is het een uniek platform voor praktijkgerichte certificering. Het certificeringsoverleg zelf is beheerder van de Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK), een samenvoeging van de gewascertificaten tot één bedrijfscertificaat. Het VVAK is als eerste norm in de akkerbouw erkend als hygiëncode voor food en feed, waardoor de Nederlandse akkerbouw aantoonbaar voldoet aan de Brusselse hygiëne-eisen bij de teelt van voedings- en voedermiddelen.

Voedselveiligheid en consumenteninformatie

Voor de bakkerijketen zijn de digitale projecten SpecsPlaza en RiskPlaza ontwikkeld. SpecsPlaza is een ingrediëntendatabank die zorgt voor de informatie-uitwisseling over de samenstelling van grond- en hulpstoffen. Op die manier kan een warenwettelijk juist etiket eenvoudiger worden samengesteld. RiskPlaza is een databank met informatie over de mogelijke gevaren van bakkerij-ingrediënten, de hiervoor mogelijke beheersmaatregelen en een audit gericht op de borging voor deze gevaren. De VWA heeft RiskPlaza geaccepteerd als ketengarantiesysteem waarmee een bedrijfsvriendelijke invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichting van inkoopverificatie. Met deze aanpak loopt de bakkerijsector voorop in vergelijking tot andere branches.

EU-landbouwbeleid

Het EU-landbouwbeleid is van groot belang voor de achterban van het Productschap Akkerbouw. Samen met het bedrijfsleven wordt intensief overleg gevoerd met het betrokken ministerie over de zaken die spelen. Het Productschap Akkerbouw speelt daarbij als platform van de agro-industrie een belangrijke rol. Om deze rol optimaal te kunnen vervullen maken medewerkers van het productschap deel uit van de delegaties die Nederland vertegenwoordigen bij de diverse beheerscomités in Brussel.

Samen werken aan arbeidsomstandigheden

In de bakkerijsector kunnen mensen, die in aanraking komen met meel en andere grondstoffen last krijgen van grondstofallergie. Via het Productschap Akkerbouw hebben ondernemers-, en werknemersorganisaties in de sector samen met de overheid afspraken gemaakt om te komen tot preventie en terugdringen van grondstofallergie. Deze afspraken zijn inmiddels terecht gekomen in de bakkerij-CAO. Het Productschap Akkerbouw helpt om deze afspraken uit te voeren.

Markt- en Prijsinformatie

Door de steeds grotere schommelingen in het prijsniveau van agrarische producten is bij de achterban van het Productschap Akkerbouw nog meer behoefte ontstaan naar informatie over markten en prijzen. Er wordt daarom geld en energie gestoken in het verzamelen en verspreiden van marktinformatie over aardappelen, uien en granen via bijvoorbeeld de websites www.aardappelinfo.nl en www.ui-info.nl. Informatie over de ontwikkelingen op de graanmarkt wordt aan duizenden lezers verspreid via het digitale weekbericht granen.

PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

HET PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

Door ruim 500 bedrijven wordt dagelijks gewerkt aan kwalitatief hoogstaande voeding voor onze dieren. Daarmee vervult het diervoederbedrijfsleven in Nederland een belangrijke taak in de voedselketen. Door op duurzame wijze constant te werken aan gebalanceerde diervoeding draagt men bij aan een sector die zorgt voor veilig en kwalitatief goed voedsel in Nederland en ver daarbuiten.

Het Productschap Diervoeder is ingesteld op verzoek van het Nederlandse diervoederbedrijfsleven. Hieronder vallen naast de diervoederondernemingen, ook de veehouderijbedrijven. Het bestuur van het Productschap Diervoeder wordt gevormd door vertegenwoordigers van organisaties van ondernemers en werknemers in de diervoederkolom. Samen bepalen zij de taken van het Productschap Diervoeder en de wijze waarop deze taken moeten worden uitgevoerd.

Het diervoederbedrijfsleven financiert het productschap door middel van heffingen. Belangrijkste thema's voor het productschap diervoeder zijn in het kort:

Kwaliteit en productveiligheid

Het Productschap Diervoeder heeft een speciaal kwaliteitsprogramma voor de diervoederkolom in Nederland. Centraal hierin staat de veiligheid van diervoeder als onderdeel van voedselveiligheid. Het programma heeft als motto: 'Feed for Food'. Dit maakt duidelijk dat voer voor dieren en voedsel voor mensen nooit los van elkaar kunnen worden gezien. Behalve de veiligheid, is ook de nutritionele kwaliteit een belangrijk aspect van het gemeenschappelijke kwaliteitsbeleid.

Voederwaardering

Voor gezonde landbouwhuisdieren die optimaal functioneren en produceren is goede voeding onontbeerlijk. Het aanbod aan energie en voedingsstoffen via de voeding moet immers in balans zijn met de voedingsbehoeften van het dier. Voederwaarderingssystemen zorgen voor dit evenwicht. Omdat het (Nederlandse) Productschap Diervoeder het bevorderen van een optimale voeding van landbouwhuisdieren tot haar taakstelling rekent, investeert het Productschap Diervoeder in kennisontwikkeling op dit gebied. De producten worden uitgegeven onder de merknaam 'CVB'.

Arbeid

Een doelstelling van het Productschap Diervoeder is een bijdrage te leveren aan het realiseren van een betere verankering en positionering van de factor arbeid in het werk en de organisatie van de productschappen. Hiervoor worden concrete sociaal-economische projecten opgezet waarbij ondernemers en werknemers een gezamenlijk (sector)belang hebben. Belangrijke voorbeelden daarvan zijn het project "Stof? Pak het aan!" en de introductie van Erkenning van Verworven Competenties (EVC) in de sector. Met het eerste project worden werkgevers en werknemers opgeroepen om door middel van stofbeheersing de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Met de komst van EVC wordt werknemers de mogelijkheid geboden om hun kwaliteiten zichtbaar te maken. Medewerkers kunnen de opgedane ervaring verzilveren in certificaten en diploma's.

Onderzoek

Gedegen onderzoek is een investering in de toekomst van de diervoedersector. Het Productschap Diervoeder initieert en financiert onderzoek dat qua omvang en kosten niet door individuele bedrijven kan worden gedaan of goedkoper in gezamenlijkheid kan. Belangrijke thema's hierin zijn diergezondheid en dierenwelzijn. Zo loopt er al enige jaren een onderzoek naar de effecten van voeding op het verenippen bij leghennen en financiert het Productschap Diervoeder deels een groot Europees opgezet onderzoek Welzijnsmonitor vleeskalveren. Het resultaat van dit onderzoek moet zijn dat de veehouders aan het gedrag en het uiterlijk van hun dieren kunnen zien of het dier gezond is en zich prettig voelt.

Duurzaamheid

Het Productschap Diervoeder investeert in het thema duurzaamheid. Onderdeel daarvan is de ontwikkeling van een dynamisch rekenmodel voor het berekenen van de carbon footprint van diervoeders. Dit rekenmodel dient twee doelen. Allereerst identificeert het model de verschillende emissiebronnen in de keten en geeft het informatie over de hoogte van de carbon footprint van diervoeders. Daarnaast kan met behulp van de uitkomsten gekeken worden waar in de keten zaken verbeterd kunnen worden. Om tot dit model te komen, werkt het Productschap Diervoeder met een gefaseerd en interactief ontwikkelingstraject in samenwerking met andere partijen uit de gehele keten.

PRODUCTSCHAP WIJN

PRODUCTSCHAP WIJN

WIJNINFORMATIECENTRUM

HET PRODUCTSCHAP WIJN / WIJNINFORMATIECENTRUM

Het Productschap Wijn is op verzoek van de Nederlandse wijnsector ingesteld en heeft als wettelijke taak het gezamenlijk belang te behartigen van de gehele wijnbranche en het belang van de Nederlandse samenleving. Namens de wijnsector is het Productschap Wijn spreekbuis naar de nationale en internationale overheid. Bovendien fungeert het Productschap Wijn als platform voor ondernemers in de sector en maakt het zich sterk voor het collectief aanpakken van zaken. Het Wijninformatiecentrum (WIC) is onderdeel van het Productschap Wijn. Zowel professionals als consumenten zijn er welkom met hun vragen over het product wijn en alle aanverwante zaken. Het WIC beschikt over een uitgebreide bibliotheek met standaard boekwerken en (inter)nationale vaktijdschriften.

Internet

De website www.wijn.nl van het Productschap Wijn bevat uitgebreide informatie voor iedereen die zakelijk of particulier met wijn heeft te maken. De databank Wijnimport op de website bevatte in 2009 bijvoorbeeld gegevens van 37.515 geïmporteerde wijnen met adressen van 565 importeurs.

Marktonderzoek

Om de actuele ontwikkelingen in de wijnmarkt te kunnen volgen, verricht het Productschap Wijn op verzoek van de wijnbranche continu marktonderzoek op het gebied van de aankoop en de consumptie van wijn. Nederlanders dronken in 2009 gemiddeld 21,7 liter wijn per hoofd van de bevolking. Van de totale consumptie van wijn in Nederland heeft Frankrijk in 2009 nog steeds het grootste marktaandeel, gevolgd door Zuid-Afrika en Duitsland.

Scholing

Om professioneel wijnonderwijs in Nederland en de instroom van voldoende gekwalificeerd personeel in ondernemingen te stimuleren, houdt het Productschap Wijn zich bezig met opleidingsactiviteiten zoals de Nationale Wijndocentendag en de ScriptiePrijs Wijn. Het Productschap Wijn looft jaarlijks 1500 euro uit voor de beste scriptie over het onderwerp wijn. De voorwaarden voor deelname aan de ScriptiePrijs Wijn zijn te raadplegen op www.wijn.nl.

Milieu

Op grond van nationale wetgeving zijn wijnimporteurs verplicht belasting te betalen voor de verpakkingen van hun producten. Het Productschap Wijn zet zich in om zowel de kosten als de administratieve lasten die de verpakingsboekhouding met zich meebrengt, zo veel mogelijk te beperken. Het productschap verstrekt aan alle wijnimporteurs een overzicht, op basis van hun import, van het aantal in de handel gebrachte liters met de overeenkomstige hoeveelheden verpakkingsmateriaal. Dit overzicht gebruiken de importeurs voor de aangifte van de verpakkingenbelasting.

Alcohol en Maatschappij

Het Productschap wil dat consumenten op verantwoorde wijze van wijn kunnen genieten. In de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA) werken de producenten en importeurs van alcoholhoudende dranken in Nederland samen aan de bestrijding van alcoholmisbruik en het promoten van verantwoorde alcoholconsumptie. Het productschap is vertegenwoordigd in het STIVA-bestuur. In 2009 is het nieuwe logo "Geen 16 Geen druppel" gelanceerd in samenwerking met de overheid en tal van stakeholders.

Arbeid

In 2009 is een nieuwe digitale Arbocatalogus ontwikkeld voor de handel in wijn en dranken. Bij de ontwikkeling van deze arbocatalogus is samengewerkt met het Productschap Dranken. De risico's fysieke belasting en transport zijn uitgewerkt in deze digitale Arbocatalogus.

Nederlandse wijnproducenten

Ons land telt ca. 170 commerciële wijngaarden waarvan de helft met een oppervlakte van meer dan 1 ha. In totaal betreft het ongeveer 220 ha. Het is een relatief zeer jonge bedrijfstak. Met name de verstrekking van kennis en deskundigheid is een activiteit die het Productschap Wijn op zich heeft genomen. Te denken valt aan hulp bij aanvragen voor het gebruik van nieuwe gewasbeschermingsmiddelen en voorlichting over de juiste etikettering.

PRODUCTSCHAP AKKERBOUW

Productschap Akkerbouw
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag

T +31 (0)70 370 8301
F +31 (0)70 370 8400
E mt@hpa.agro.nl
I www.productschapakkerbouw.nl

PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

Productschap Diervoeder
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag

T +31 (0)70 370 8215
F +31 (0)70 370 8290
E pdv@hpa.agro.nl
I www.pdv.nl

PRODUCTSCHAP WIJN

Productschap Wijn
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag

T +31 (0)70 370 8347
F +31 (0)70 370 8408
E pw@wijn.nl
I www.wijn.nl